

na cijepljenje protiv tetanusa, difterije, pertusisa (hripavca), bakterije Haemophilus influenza b (Hib), poliomijelitisa (dječje paralize) i hepatitisa B

U dojenačko doba i doba malog djeteta općenito se preporučuje cijepljenje protiv tetanusa, difterije, hripavca, Hib bolesti, dječje paralize i hepatitisa B.

Čak ni moderne mogućnosti liječenja ne mogu uvijek spriječiti često teške tijekove i posljedice tih zaraznih bolesti kod osoba koje nisu cijepljene. Od tih bolesti štiti jedino pravovremeno obavljeno cijepljenje.

Cijepljenje kombiniranim cjepivom za zaštitu od tih šest bolesti vrlo je razborito. Njime se smanjuje broj injekcija potrebnih za zaštitu zdravlja, a kalendar cijepljenja je pregledniji i lakši za praćenje. Kombinirana cjepiva koja su dopuštena u Njemačkoj jednako su sigurna i djelotvorna kao i pojedinačna cjepiva.

Tetanus je zarazna bolest opasna po život. Bakterija koja se prvenstveno javlja u zemlji i uličnoj prašini dospijeva u kožu putem posjekotina, ogrebotina i ugriza, čak i putem najmanjih ranica, nakon čega se množi u tijelu i stvara otrov koji izaziva bolest tetanus. Vrlo teška klinička slika bolesti obilježena je grčevima mišića, a ako grčevi zahvate i respiratornu muskulaturu, može doći do napada gušenja. Unatoč modernim metodama liječenja, od tetanusa još uvijek umire više od 10 do 20 posto oboljelih.

Difterija je zarazna bolest opasna po život koju uzrokuje otrov (toksin) bakterije *Corynebacterium diphtheriae*, koja se pretežno prenosi kapljičnim putem kroz zrak. Prije uvođenja cjepiva mnogo je djece umiralo zbog infekcije koja se javljala kao difterija čeljusti, grkljana, nosa ili kožna difterija ili pretrpilo oštećenje srčanog mišića. Visoka stopa cijepljenja svela je difteriju u Njemačkoj na nekoliko pojedinačnih slučajeva. No, budući da se ona i dalje javlja diljem svijeta – između ostalog i u nekim istočnoeuropskim zemljama – uvijek postoji opasnost od ponovnog unošenja iz inozemstva ili zaraze prilikom putovanja.

Hripavca (pertusis) najčešće započinje poput prehlade. Kako bolest napreduje, javljaju se teški napadaji kašlja, a često dolazi do gubitka daha i povraćanja. U prvih šest mjeseci života tipičan kašalj može izostati, a umjesto njega prijeti prestanak disanja; zbog toga je infekcija osobito opasna tijekom prve godine života. Stopa javljanja teških komplikacija u dječjoj dobi je visoka, a osobito se mogu javiti upala pluća, upala srednjeg uha i trajna oštećenja mozga.

Bolesti prouzročene bakterijom **Haemophilus influenzae tip b** (Hib) ubrajaju se među najteže zarazne bolesti u dobi maloga djeteta. Strah osobito izaziva upala moždanih ovojnica te upala sluznice poklopca grkljana i ulaza u grkljan (epiglottitis) koja se veže uz napadaje gušenja. Ta se oboljenja najčešće javljaju između petog mjeseca i treće godine života; nakon pete godine života ta se oboljenja javljaju vrlo rijetko.

Dječja paraliza (poliomijelitis) virusna je bolest koja može uzrokovati paralizu ruku i nogu, ali i respiratorne muskulature, te tako prouzročiti gušenje. Kod većine oboljelih s paralizom određeni stupanj klijenuti ostaje trajan. Od 1998. godine cijepljenje protiv dječje paralize više se ne provodi putem oralnog cjepiva, nego cjepivom dobivenim od umrtvljenih virusa poliomijelitisa („mrtvo“ ili inaktivirano cjepivo). U Europi se dječja paraliza više ne javlja. No i dalje postoji opasnost zaraze putem oboljenja unesenih iz inozemstva te putovanja u područja gdje se ta bolest još uvijek javlja, osobito u Aziji i Africi. Stoga se cijepljenja protiv dječje paralize i danas moraju dosljedno provoditi.

Hepatitis B je virusna upala jetre. Može započeti poteškoćama nalik gripi, mučninom ili bolovima u zglobovima, a kasnije uzrokovati žuticu. Međutim, ova infekcija može proći i neopaženo. Od nje umire otprilike 1 % oboljelih. Kod do 10 % odraslih osoba infekcija postaje kronična, virus ostaje u tijelu i može prouzročiti teška oštećenja jetre (ciroza, rak). Kod male djece ili dojenčadi koja su se zarazila od majke ili drugih osoba s kojima su bili u bliskom kontaktu, kronični tijekovi bolesti mnogo su učestaliji (oko 30 % odnosno 90 %). U Njemačkoj je oko 0,5 % stanovništva kronično zaraženo virusom hepatitisa B. Prenosi se krvlju ili tjelesnim tekućinama zaražene osobe, što znači i spolnim odnosom.

Cjepivo

Šesterovalentno cjepivo sadrži sve bitne komponente: inaktivirane toksine (anatoksine) uzročnika difterije i tetanusa, dijelove bakterije hripavca (acelularno cjepivo protiv pertusisa) i dijelove ovojnice bakterije *Haemophilus influenzae* tip b (konjugirano cjepivo protiv Hib-a); umrtnjene viruse poliomijelitisa; dijelove ovojnice virusa hepatitisa B koji su dobiveni tehničkim postupkom uz primjenu stanica kvasca. Cjepivo se ubrizgava u mišić (intramuskularna injekcija). Informacije o početku i trajanju cjepiva možete zatražiti od svog liječnika.

Tko bi se i kada trebao cijepiti?

U okviru kalendara cijepjenja svoj se djeci od dobi od 8 tjedana preporučuje kombinirano cijepjenje protiv tetanusa, difterije, hripavca, oboljenja uzrokovanih bakterijom *Haemophilus influenzae* tip b, dječje paralize i hepatitisa B. Prvo cijepjenje trebalo bi se obaviti u ranoj dojenačkoj dobi, odnosno u dobi od 2, 3 ili 4 mjeseca života, a ponovno bi se cijepjenje trebalo obaviti u dobi od 11 do 14 mjeseci. Sva navedena cijepjenja trebala bi se po mogućnosti obaviti u preporučenom terminu. Napomena: U skladu s preporukama Stalne komisije za cijepjenje (STIKO), zaštita protiv tetanusa, difterije, hripavca i dječje paralize trebala bi se obnoviti u školskoj i odrasloj dobi.

Tko se ne bi trebao cijepiti?

Cijepiti se ne bi trebale osobe koje boluju od akutne bolesti s temperaturom (višom od 38,5°C) koja zahtijeva liječnički tretman. Ako postoji preosjetljivost na neku komponentu cjepiva ili ako su se nakon prethodnog cijepjenja protiv jednog ili više uzročnika sadržanih u kombiniranom cjepivu javili simptomi bolesti, liječnik zadužen za cijepjenje savjetovat će roditelje o potrebi i mogućnostima dodatnog cijepjenja. To također vrijedi za djecu s kroničnim oboljenjima ili za djecu kod kojih postoji sumnja na kronično oboljenje.

Ponašanje nakon cijepjenja

Cijepjenoj osobi nije potrebna posebna poštuda, ali bi trebala izbjegavati neuobičajeno tjelesno opterećenje 3 dana nakon cijepjenja. Liječnika bi prije cijepjenja trebalo obavijestiti ako je dijete sklono reakcijama krvotoka ili trenutačnim alergijskim reakcijama.

Moguće lokalne ili opće reakcije nakon cijepjenja

Nakon cijepjenja se, osim željenog imuniteta i zaštite od oboljenja, na mjestu cijepjenja vrlo često mogu javiti crvenilo ili bolni otoci. To je izraz normalnog sukoba tijela s cjepivom, javlja se 1 do 3 dana nakon cijepjenja i rijetko traje dulje. Povremeno dolazi do oticanja susjednih limfnih čvorova. Povremeno može nateći i cijeli ud (noga ili ruka). Također se unutar 1 do 3 dana mogu javiti smetnje općeg stanja organizma, kao što su povišena temperatura, simptomi nalik gripi (drhtavica, glavobolja i bolovi u udovima, umor), zatim kašalj, nemir,

razdražljivost i neuobičajeni plač. Također, mogući su gubitak apetita, mučnina, povraćanje ili proljev. Često se javlja temperatura od 39°C ili viša. Navedene reakcije u pravilu su prolaznog karaktera te jenjavaju brzo i bez posljedica.

Mogu li se nakon cijepljenja javiti komplikacije?

Komplikacije cijepljenja vrlo su rijetke posljedice cijepljenja koje su snažnije od uobičajenih reakcija na cijepljenje i znatno ugrožavaju zdravstveno stanje primatelja cjepiva. U pojedinačnim slučajevima se nakon šesterovalentnog cjepiva kod cijepljenog djeteta mogu javiti febrilne konvulzije koje u pravilu prolaze bez posljedica. Moguće su i alergijske reakcije na cjepivo. Nakon cijepljenja ovim kombiniranim cjepivom samo su u pojedinačnim slučajevima uočena kratkoročna stanja nalik šoku s izostankom reakcije i atoničnom miškulaturom koja su prošla brzo i bez posljedica.

Savjetovanje o mogućim nuspojavama od strane liječnika koji obavlja cijepljenje

Liječnik će vam, kao dopunu ovoj tiskanici, ponuditi i informativni razgovor.

Ako se nakon cijepljenja jave simptomi koji su jači od prethodno opisanih kratkotrajnih lokalnih i općih reakcija, liječnik koji je obavio cijepljenje također vam stoji na raspolaganju za savjet.

Liječnika ćete naći ovdje:

Odgovornost

Prijevod originala informatora (stanje: 11/2014), uz ljubaznu dozvolu Njemačkoga zelenog križa (Deutsches Grünes Kreuz e.V.), po nalogu Instituta „Robert Koch“. Mjerodavan je njemački tekst. Ne odgovaram o za eventualne pogreške u prijevodu, kao ni za aktualnost ovoga prijevoda u slučaju naknadne prerade njemačkoga originala.

Ime Name _____

Cijepljenje protiv tetanusa, difterije, hripavca, bakterije Haemophilus influenza tip b (Hib), dječje paralize i hepatitisa B

Schutzimpfung gegen Wundstarrkrampf, Diphtherie, Keuchhusten, Haemophilus-infl.-Typ-b-Erkrankungen (Hib), Kinderlähmung und Hepatitis B

U pravitku dobivate informativnu tiskanicu o provođenju cijepljenja protiv tetanusa, difterije, hripavca, oboljenja uzrokovanih bakterijom Haemophilus influenzae tip b, dječje paralize i hepatitisa B. U njoj su sadržani bitni podatci o bolestima koje se izbjegavaju cijepljenjem, o cjepivu, cijepljenju te o reakcijama na cjepivo i mogućim komplikacijama prilikom cijepljenja. *Anliegend erhalten Sie ein Merkblatt über die Durchführung der Schutzimpfung gegen Wundstarrkrampf, Diphtherie, Keuchhusten, Hib-Erkrankungen, Kinderlähmung und Hepatitis B. Darin sind die wesentlichen Angaben über die durch die Impfung vermeidbaren Krankheiten, den Impfstoff, die Impfung sowie über Impfreaktionen und mögliche Impfkomplicationen enthalten.*

Prije cijepljenja dodatno su potrebne sljedeće informacije:

Vor Durchführung der Impfung wird zusätzlich um folgende Angaben gebeten:

1. Je li primatelj cjepiva trenutno zdrav?

Ist der Impfling gegenwärtig gesund?

da (ja)

ne (nein)

2. Je li primatelj cjepiva prebolio oboljenje živčanog sustava ili boluje od epilepsije?

Hat der Impfling eine Erkrankung des Nervensystems durchgemacht oder besteht ein Krampfleiden?

da (ja)

ne (nein)

3. Je li primatelj cjepiva na nešto alergičan?

Ist bei dem Impfling eine Allergie bekannt?

da (ja)

ne (nein)

ako da, na što *wenn ja, welche?* _____

4. Jesu li se kod primatelja cjepiva nakon nekog prethodnog cijepljenja javile alergijske reakcije, visoka temperatura ili druge neželjene reakcije?

Traten bei dem Impfling nach einer früheren Impfung allergische Erscheinungen, hohes Fieber oder andere ungewöhnliche Reaktionen auf?

da (ja)

ne (nein)

Želite li znati više o cijepljenju protiv tetanusa, difterije, hripavca, oboljenja uzrokovanih bakterijom Haemophilus influenzae tip b, dječje paralize i hepatitisa B, pitajte liječnika koji obavlja cijepljenje.

Falls Sie noch mehr über die Schutzimpfung gegen Wundstarrkrampf, Diphtherie, Keuchhusten, Hib-Erkrankungen, Kinderlähmung und Hepatitis B wissen wollen, fragen Sie den Impfarzt!

Na cijepljenje sa sobom ponesite knjižicu cijepljenja!

Zum Impftermin bringen Sie bitte das Impfbuch mit!

Izjava o suglasnosti*Einverständniserklärung***za cijepljenje protiv tetanusa, difterije, hripavca, Hib bolesti, dječje paralize i hepatitisa B***zur Durchführung der Schutzimpfung gegen Wundstarrkrampf, Diphtherie, Keuchhusten, Hib-Erkrankungen, Kinderlähmung und Hepatitis B*

(Dostupni su i obrasci s kopijama, kako bi se u skladu sa zakonom o zaštiti prava pacijenata primateljima cjepiva ili njihovim skrbnicima mogao uručiti jedan primjerak.)

(Es stehen auch Formulare mit Durchschlag zur Verfügung, um den Impfungen bzw. ihren Sorgeberechtigten gemäß Patientenrechtgesetz eine Kopie mitgeben zu können.)

Ime primatelja cjepiva _____

Name des Impflings

rođen/rođena dana _____

geb. am

Upoznat/upoznata sam sa sadržajem informativne tiskanice te sam od svog liječnika/liječnice tijekom razgovora primio/primila detaljne informacije o cijepljenju.

Ich habe den Inhalt des Merkblatts zur Kenntnis genommen und bin von meinem Arzt/meiner Ärztin im Gespräch ausführlich über die Impfung aufgeklärt worden.

Nemam dodatnih pitanja.

Ich habe keine weiteren Fragen.

Pristajem na predloženo cijepljenje protiv tetanusa, difterije, hripavca, oboljenja prouzročenih bakterijom *Haemophilus influenzae* tip b, dječje paralize i hepatitisa B.

Ich willige in die vorgeschlagene Impfung gegen Wundstarrkrampf, Diphtherie, Keuchhusten, Haemophilus-influenzae-Typ-b-Erkrankungen, Kinderlähmung und Hepatitis B ein.

Ne pristajem na cijepljenje. Obaviješten/obaviještena sam o mogućim negativnim posljedicama odbijanja ovog cjepiva.

Ich lehne die Impfung ab. Über mögliche Nachteile der Ablehnung dieser Impfung wurde ich informiert.

Napomene: *Vermerke* _____

Mjesto, datum: *Ort, Datum* _____

_____
Potpis primatelja cjepiva ili
njegova skrbnika

Unterschrift des Impflings bzw. des Sorgeberechtigten

_____
Potpis liječnika/liječnice

Unterschrift des Arztes/der Ärztin